

Standpunt van een directie van een groot ziekenhuis

Prof. Dr. Eric Mortier

Dr. Kasper Raus

George Bernard Shaw

- ▶ *Scandalized voices murmur that these operations are necessary. They may be. It may also be necessary to hang a man or pull down a house. But we take good care not to make the hangman and the housebreaker the judges of that. If we did, no man's neck would be safe and no man's house stable.*

(Shaw GB. *The Doctor's Dilemma*. New York: Brentano's; 1911, page v.)

Samenwerken en netwerken

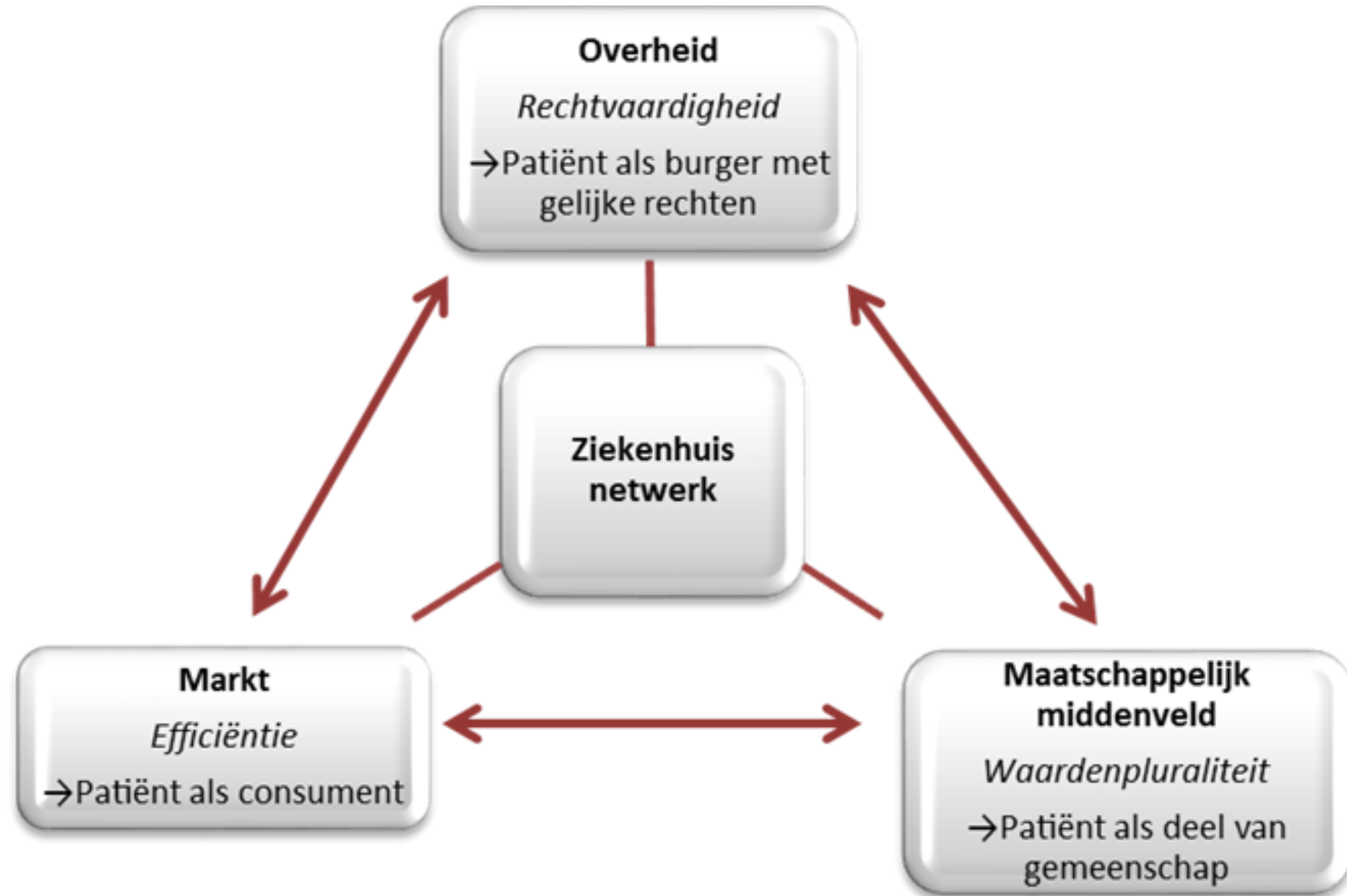
- ▶ In een traditioneel model zijn ziekenhuizen ‘eilanden van expertise’
 - ▶ Patiënten bewegen vooral binnen de muren van het ziekenhuis
- ▶ Nu evolutie naar samenwerking en ziekenhuisnetwerken
 - ▶ Grotere mobiliteit van expertise, van relevante gegevens en van patiënten
- ▶ Dergelijk model biedt een aantal potentiële voordelen
 1. Kostenbesparend voor maatschappij én patiënt
 2. Betere kwaliteit door bundeling of uitwisseling van expertise
 3. Moreel rechtvaardiger door goede geografische dekking en eerlijke toegang tot zorg

MAAR!

- ▶ Deze voordelen volgen niet automatisch
 - ▶ Samenwerking en netwerking zijn het middel en niet het doel
- ▶ Blijvende reflectie is nodig rond hoe netwerken moeten georganiseerd en bestuurd moeten worden om voordelen te plukken
 - ▶ Welke partijen zijn betrokken?
 - ▶ Welke (ethische) principes moeten gelden?

Model

- ▶ Verschillende mechanismen en partijen zijn aan het werk bij de vorming van netwerken
 - ▶ De overheid
 - ▶ De instellingen zelf
 - ▶ De markt
- ▶ Om te garanderen dat netwerken ethisch gerechtvaardigd zijn, zal een goede balans moeten worden gevonden tussen deze drie mechanismen

Overheid

- ▶ Overheid heeft plicht om de belangen van alle burgers te behartigen
 - ▶ Patiënt is een burger met gelijke fundamentele rechten
- ▶ Ze moet dus de krijtlijnen kunnen uitzetten om eerlijke toegang tot zorg binnen netwerken te kunnen garanderen
 - ▶ Bijvoorbeeld
 - Regels rond geografische spreiding
 - Regels rond kwaliteit
- ▶ MAAR: moet oppassen voor een al te rigide **invulling** van de netwerken

Instellingen zelf

- ▶ Zorginstellingen behoren tot bredere *civil society*
- ▶ Ziekenhuizen (en andere zorginstellingen) kunnen zich groeperen rond gedeelde belangen, waarden en normen
 - ▶ Gezondheid is fundamenteel een waarden-vol domein
 - ▶ Ook ziekenhuizen dragen bepaalde waardenidentiteit uit
 - Het UZ zet hier dan ook op in
- ▶ Het is belangrijk dat ook binnen de netwerken en de bredere gezondheidszorg plaats blijft voor een **pluraliteit aan waarden**
 - ▶ Verandert de netwerken van louter een formele structuur (in de hoofden van mensen) naar een gedeelde missie (in de harten van mensen)
- ▶ MAAR: moeten de grenzen van de algemene rechtvaardigheid respecteren

Markt

- ▶ Zorginstelling werken natuurlijk binnen een onvermijdelijke economische realiteit
 - ▶ Vele ziekenhuizen zitten in slechte papieren
- ▶ Marktmodel in gezondheidszorg is een controversieel model
 - ▶ Excessen zijn welbekend en moreel onwenselijk
 - ▶ Gezondheid is te kostbaar om volledig over te laten aan grillen van de markt
- ▶ MAAR enige vorm van economisch denken kan in theorie wel zorgen voor, bijvoorbeeld
 - a) Efficiënter gebruik van middelen
 - b) Afstemmen van de gezondheidszorg op de reële noden en wensen van patiënten
 - c) Levensvatbaarheid van netwerken op langere termijn
- ▶ Ook enige economische keuzes zullen onvermijdelijk zijn

Balans

- ▶ Netwerking en samenwerking worden geprezen als toekomst van de gezondheidszorg
 - ▶ Waarschijnlijk terecht, maar niet automatisch succesvol

- ▶ Om de hervorming te doen slagen, zal een goede balans onvermijdelijk zijn
 - ▶ De overheid moet zorgen voor duidelijke krijtlijnen
 - ▶ De instellingen moeten vanuit hun eigen identiteiten de netwerken mee inhoud geven
 - ▶ Een zekere economisch denken moet de netwerken betaalbaar en levensvatbaar houden

ERIC MORTIER

Gedelegeerd bestuurder

Universitair ziekenhuis Gent

KASPER RAUS

Universitair medewerker-expert

Strategische beleidscel

Universitair Ziekenhuis Gent

C. Heymanslaan 10 | B 9000 Gent

T +32 (0)9 332 21 11

E info@uzgent.be

www.uzgent.be

Volg ons op

